

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/497/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6112216315
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ferdinand Zimmermann
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6112216315.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Česká republika, s.r.o., Praha 4, Novodvorská 994, ČR, IČO: 25 117 483, v konaní právne zastúpená Tomáš Kušník, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Údernícka 5, IČO: 36 613 843, proti odporkyňi: O. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom D. D., S. X, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporkyne Združenie na ochranu občana, spotrebiteľa HOOS so sídlom v Prešove, Važecká 16, IČO: 42 176 778, v konaní právne zastúpené JUDr. Igor Šafranko, advokát, Advokátska kancelária so sídlom vo Svidníku, ul. Sov. Hrdinov 163/66, o 1 287,26 € s prísl., o odvolaní vedľajšieho účastníka podaného dňa 22. 01. 2014 proti uzneseniu Okresného súdu v Banskej Bystrici č.k. 16 C/ 2/2013-217 takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu p o t v r d z u j e .

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením okresný rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. V odôvodnení uviedol, že má za to, že úkony vedľajšieho účastníka neboli vynaložené účelne a efektívne, pričom vôbec nedošlo ani len k prvej porade s klientom/odporcami. Poukázal na nález Ústavného súdu SR č. II. ÚS 78/03, ako aj rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16 Co 100/2012. Poukázal na neúčelnosť vynaložených úkonov, šablónovitosť podaní vedľajšieho účastníka bez zreteľa na konkrétosti daného prípadu, mal za to, že v danom prípade vedľajší účastník už so svojej podstaty existencie je schopný a musí byť schopný poskytnúť pomoc bez ohľadu na zisk - trovy konania. Uviedol, že vedľajší účastník nemal žiadnu vedomosť o konkrétnostiach daného prípadu, k veci sa stroho vyjadril ako to opakuje šablonovite obdobne i v ďalších prípadoch, kládol dôraz na vyčíslenie trov konania. Paušálny vstup vedľajšieho účastníka do konania potom navodzuje dojem získania finančných prostriedkov.

Rozhodnutie bolo doručené vedľajšiemu účastníkovi dňa 07. 01. 2014. Vedľajší účastník podaním dňa 22. 01. 2014 v lehote v súlade s § 204 ods. 1 OSP podal voči rozhodnutiu odvolanie, žiadal napadnuté uznesenie zmeniť a priznať náhradu trov celého konania v plnej výške.

V odvolaní vedľajší účastník uviedol, že prvostupňový súd nesprávne vec právne posúdil, keď rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c/ OSP, aj keď žalobca zaviniel zastavenie konania, prvostupňový súd mal rozhodnúť v súlade s § 146 ods. 2 veta druhá OSP a náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi priznať. Poukázal na to, že pokiaľ súd vytýka šablónovité vyjadrenia a obdobne aj v iných prípadoch a konaniach uviedol, že sú len reakciou na povrchné formulárové žaloby žalobcov. Poukázal na to, že aj žalobca opakovane vyvoláva spory na obdobnom, skutkovom a právnom základe a teda nie je možné vytýkať právnomu zástupcovi vedľajšieho účastníka, keď v záujme efektívnej ochrany spotrebiteľa

využije obdobné prostriedky ochrany, navyše ak uvedené prostriedky sa ukázali byť účinnými v iných obdobných konaniach. Uvedené konštatovanie je zdôraznené skutočnosťou, že v niektorých prípadoch je obrana už použitá v inom konaní, kde vedľajší účastník vystupoval, jedinou účinnou, a teda, ak má vedľajší účastník záujem reálne ochranu spotrebiteľa dosiahnuť, nevyhnutne musí siahnúť k obdobnej obrane, akú už v minulosti použil. Skutočnosť, že účastník konania (prípadne vedľajší účastník) vystupuje v určitých typoch sporov opakovane (hromadne), nie je sama o sebe dôvodnom, pre ktorý by neboli jeho trovy v takýchto konaniach vynaložené účelne. Zároveň uvedené skutočnosti nepredstavujú ani dôvod osobitného zreteľa, pre ktorý by vedľajšiemu účastníkovi s poukazom na § 150 ods. 1 OSP trovy konania v uplatnenej sume nemali byť priznané (rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co 291/2013 z 03. 07. 2013). Nie je možné pochybovať o tom, že bol uskutočnený úkon právnej služby prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom, pričom ide o právny úkon, ktorý vznikol medzi vedľajším účastníkom a jeho právnym zástupcom. Poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15Co 92/2012 z 10. 05. 2012, v ktorom bolo konštatované, že nie je povinnosťou súdu bližšie preskúmať úkon príprava a prevzatie právneho zastúpenia. Táto skutočnosť nijako nevyplýva s Občianskeho súdneho poriadku, pretože v prípade, ak sa účastník dá zastúpiť logicky vzniká prvý úkon, pretože bez neho by ani k zastupovaniu nemohlo dôjsť. Zavinenie účastníka v súlade s § 146 ods. 2 prvá veta OSP spočíva v tom, ak žalobca zobral späť návrh z dôvodu, že žalovaný vzniesol oprávnenú námietku premlčania a pod.

Navrhovateľ sa k odvolaniu vedľajšieho účastníka vyjadril, uviedol, že zastáva názor, že vedľajší účastník musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Združenie má v radoch členov, ktorí evidentne majú právnické vzdelanie. Majú možnosť využívať aj určenú podporu ministerstva v súlade s § 25 zák. č. 250/2007 Z.z.. Ak by predsa len s nejakého dôvodu bolo nutné, aby bol vedľajší účastník zastúpený advokátom, tak bez práva na náhradu trov konania, inak by nebol dôvod na pripustenie vedľajšieho účastníka, keďže by vedľajší účastník - združenie nevedelo naplniť predmet svojej činnosti. Z uvedeného je zrejmé, že právne zastúpenie vedľajšieho účastníka je neúčelné a nadbytočné (rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17 Co/164/2012). Poukázal na to, že združenie vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na stav konania a vôľu odporcu a to oznámením, ktoré obsahuje žiadosť o zaslanie žaloby a návrh na priznanie trov, teda nemá žiadnu vedomosť o prejednávacom prípade. Vzhľadom na to, že združenie udelilo právnemu zástupcovi generálnu plnú moc, z ktorej vyplýva, že advokát má vykonávať úkony právnych služieb bez ďalšieho konkrétneho pokynu združenia, je tu dôvodná pochybnosť, či samotný vedľajší účastník mal vedomosť o tom, že vstúpil do predmetného konania, teda nemohlo dôjsť k naplneniu podstaty úkonu právnej služby príprava a prevzatie, vrátane prvej porady s klientom. V zmysle vyššie uvedeného navrhovateľ zastáva názor, že trovy konania vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie, alebo bránenie práva, čo je dôvodom hodným osobitného zreteľa v zmysle § 150 OSP. Trovy konania vedľajšieho účastníka neboli účelne vynaložené a neboli ani v príčinnej súvislosti s procesným postojom vedľajšieho účastníka k predmetu konania (nález II. Š 78/03, rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16 CO 100/2012). Konaním vedľajšieho účastníka v podobe jeho právneho zastúpenia dochádza k nadbytočnému navyšovaniu trov konania a nehospodárnosti konania a na túto skutočnosť súd správne prihliadol a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznal.

Odporkyňa odvolanie nepodala.

Krajský súd preskúmal uznesenie okresného súdu v rozsahu danom ust. § 212 ods. 1 OSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 214 OSP, rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil podľa § 219 OSP ako vo výroku vecne správne.

V prejednávanej veci je nesporné, že predmetom konania bol nárok vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy, Združenie na ochranu spotrebiteľa je preto oprávnené vystupovať v konaní ako vedľajší účastník v zmysle § 93 zavedeného do Občianskeho súdneho poriadku s účinnosťou od 15. 10. 2008 zákonom č. 384/2008 Z. z. (... ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu). Zákon dáva možnosť, aby v prípade tzv. spotrebiteľských sporov vstúpila do konania ako vedľajší účastník taká

právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. Za osobitný predpis v zmysle poznámky 10a uvedenej v tomto ustanovení, sa považuje aj zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. Z dôvodovej správy k tejto právnej úprave vyplýva, že jej cieľom bolo umožniť širšiu ochranu osobám, na ochranu ktorých sú zriaďované rôzne právnické osoby a združenia. Otázkou, či sa vedľajší účastník môže v konaní nechať právne zastupovať advokátom a či mu v súvislosti s týmto právnym zastúpením môže vzniknúť právo na náhradu trov konania (resp. trov právneho zastúpenia) riešil krajský súd už vo svojom rozhodnutí pod sp. zn. 17Co/272/2012 zo dňa 19. 12. 2012. Ak ust. § 93 ods. 4 OSP upravuje, že vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, z toho možno vyvodiť len jeden záver a to, že vedľajší účastník má rovnako, ako akýkoľvek hlavný účastník, jednak právo na právnu pomoc pred súdmi a aj právo na náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia. Právo na kvalifikované právne zastúpenie splnomocneným právnym zástupcom - advokátom je v zmysle Čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky základným ústavným právom realizovaným v rámci civilného súdneho konania. V súvislosti s tým vzniká účastníkovi (a aj vedľajšiemu účastníkovi) i právo na náhradu trov konania, a teda v zmysle ust. § 137 ods. 1 OSP bez akýchkoľvek pochybností aj právo na náhradu trov právneho zastúpenia. Samozrejme, vedľajšiemu účastníkovi môže byť priznaná náhrada trov konania (teda i náhrada trov právneho zastúpenia) len v prípade, ak právo na náhradu trov konania vznikne tomu účastníkovi, na strane ktorého v konaní vystupoval.

V danej veci došlo k zastaveniu konania, preto, že navrhovateľ vzal návrh v celom rozsahu späť bez toho, aby uviedol konkrétny dôvod, avšak niet pochybností o tom, že k tomuto procesnému úkonu pristúpil po tom, čo na základe vyjadrení vedľajšieho účastníka ustálil, že jeho nárok nie je dôvodný.

Podľa § 146 ods. 1 písm. c) OSP žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak bolo konanie zastavené. Podľa § 146 ods. 2 OSP ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Z citovaného ustanovenia vyplýva, že ak došlo k zastaveniu konania, v zásade žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania. Možnosť, aby niektorému z účastníkov konania bola uložená povinnosť nahradiť trovy konania nastáva až vtedy, ak sú v danom prípade zastavenia konania splnené podmienky uvedené v ust. § 146 ods. 2 OSP. Ustanovenie druhého odseku § 146 OSP je v pomere k prvému odseku špeciálnou úpravou, a preto súd, ktorý o trovách konania rozhoduje, v prvom rade musí skúmať existenciu procesných podmienok uvedených v druhom odseku citovaného ustanovenia a v prípade, ak zistí existenciu týchto podmienok, musí o trovách konania rozhodnúť podľa druhého odseku, teda musí uložiť niektorému z účastníkov konania povinnosť nahradiť trovy konania (ak účelne vynaložené trovy konania vznikli a ak boli riadne uplatnené). Ust. § 146 ods. 2 OSP ukladá povinnosť nahradiť trovy konania, tomu kto zavinil, že konanie muselo byť zastavené. Zavinenie v zmysle tohto ustanovenia je potrebné posudzovať len z procesného hľadiska, preto, ak v tomto prípade vzal navrhovateľ návrh voči odporcovi v celom rozsahu späť bez toho, aby uviedol konkrétny dôvod, pričom z obsahu spisu možno vyvodiť, že tak urobil z dôvodu, že zistil, že jeho nárok nie je oprávnený treba konštatovať, že k späťvzatiu došlo v dôsledku procesného zavinenia navrhovateľa. Preto by mu podľa prvej vety § 146 ods. 2 OSP vznikla povinnosť uhradiť odporcovi (z vyššie uvedených dôvodov) aj vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu trovy konania, ktorých súčasťou sú aj trovy právneho zastúpenia. Prvostupňový súd rozhodol o trovách konania podľa ust. § 146 ods. 1 pís. c) OSP, tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. V časti, v ktorej odporkyňa na základe uvedeného rozhodnutia nebola priznaná náhrada trov konania zostalo rozhodnutie prvostupňového súdu právoplatné, nakoľko nebolo napadnuté odvolaním, teda odporkyňa nevznikol nárok na náhradu trov konania. Podľa rovnakého ustanovenia bolo rozhodnuté aj o náhrade trov vedľajšiemu účastníkovi. Ust. § 93 ods. 4 OSP upravuje, že vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako hlavný účastník, nemá viac práv ako hlavný účastník, teda ak hlavnému účastníkovi nevznikol nárok na náhradu trov konania, nemohol vzniknúť ani vedľajšiemu účastníkovi, a preto súd rozhodnutie prvostupňového súdu ako vecne správne potvrdil.

Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ust. § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 142 ods. 1 OSP. Keďže navrhovateľ bol v odvolacom konaní úspešný, vzniklo by mu právo na náhradu trov odvolacieho konania. Účastníkovi však možno priznať len trovy konania, ktoré sú účelne vynaložené. Súd má za to, že nešlo o účelne vynaložené trovy konania, pretože navrhovateľ vo vyjadrení k odvolaniu v súvislosti, s ktorým uplatnil náhradu trov odvolacieho konania uviedol, tie isté skutočnosti, ako v jeho podaní zo dňa 31.05.2013, ide o totožné vyjadrenia, a takéto totožné podanie (iba s iným dátumom), nie je účelne vynaloženým nákladom.

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.